

İş Piyasasına Giriş

Bir kimsenin İsviçre'de çalışabilmesi ya da bir şirket kurup kuramayacağı; geldiği ülkeye ve göç sebebine bağlıdır. Çalışanlar, her koşulda sosyal sigortalara başvurup vergi vermek zorundadır.

Çalışma İzni

Çalışma izni ile ilgili sorular çoğunlukla oturma izninin verilmesiyle açıklığa kavuşur. Normalde İsviçre'de oturma hakkı olan kişilerin aynı zamanda çalışma izinleri vardır. Oturma izni ve çalışma süresine bağlı olarak, çalışma iznine işveren veya işçi başvurur. Tereddüt durumunda aşağıdaki yerlerden daha fazla yardım alınabilir. Bu yerler İsviçre'de henüz ikamet etmeyen ve burada çalışmak isteyenlere de danışmanlık yapar. Mültecilerin (B oturma) ve mülteci statüsü olan veya olmayan (F oturma) geçici olarak kabul edilen kişilerin 2019'dan beri artık özel izne ihtiyacı yoktur. Ancak, her bir işe girişin başlangıcı ve bitişi, resmi bir form kullanılarak (Bildirim yükümlülüğü | Meldepflicht | Procédure d'annonce) kantona bildirilmelidir. Bu bildirim için çalışan kanton sorumludur ve bu ücretsizdir. Sığınma başvuru işlemleri tamamlanmayanların (oturma N) hala izne ihtiyacı vardır.

Özel Şirket

Bir kimsenin İsviçre'de kendi özel şirketini kurabilmesi; geldiği ülkeye ve oturma iznine bağlıdır. Avrupa Birliği ve EFTA ülke vatandaşları ve C-kimliğine sahip olanlar için şirket kurmak daha kolaydır. Özel şirketi, ikamet edilen belediyeye bildirip kaydettirmek gerekir. AB/EFTA ülkeleri dışındaki ülkelere gelen kişilerin önceden Ekonomik İşler Ofisi'ne (Amt für Wirtschaft) yazılı başvuruda bulunmaları gerekmektedir. Göçmen Servisi (Migrationsdienst | Service des migrations) göçmenlere bir şirket kurmanın mümkün olup olmadığı konusunda bilgi verir. Bağımsız olarak çalışmak isteyen kişinin, kendisini AHV tazminat fonuna, aile tazminat fonuna ve muhtemelen bir kaza sigortası ve emeklilik fonuna kaydettirmesi gerekir.

Kaçak Çalışmak

Ücretli her iş, ilgili makamlara bildirilmelidir. Bir kişi çalıştığı halde sosyal sigortalara başvurmayıp gelirini vergi için bildirmiyorsa suç işlemiş olur. Böyle bir durum kaçak çalışma olarak (Schwarzarbeit | travail au noir) adlandırılır. Kaçak işin çalışanlar ve işverenler için hukuki sonuçları vardır. Ayrıca kaçak çalışan kişinin işsizliğe, kazaya veya maluliyete karşı olan sigortaları yoktur ve yaşlılık bakım sigortasına sahip değildir. Kişi, işverenin onu doğru çalıştırmadığından şüpheleniyorsa; ücretsiz bir hukuki danışmanlık merkezine (Rechtsberatungsstelle | bureau de conseil juridique) başvurmalıdır.

Kanton Bern
Canton de Berne

hallo-bern.ch
salut-berne.ch

Gençler

Gençler esas itibariyle 15 yaşından itibaren çalışabilir. Ama kısa süreli hafif işler yapmalarına (örneğin; tatil işi) izin verilir. Veliler ve işverenler gençlere fazla yüklenmemeye dikkat etmelidir. 18 yaşına kadar olan gençler için özel iş hukuku kuralları vardır.

Daha fazla bilgi (linkler, adresler, broşürler, bilgi kılavuzları)

www.hallo-bern.ch/tr/i/i-piyasasna-gi

hallo-bern.ch

Yeni yerleşim yerinde iyi bir başlangıç için bilgiler

[İş / İş Piyasasına Giriş](#)